

כמה סיפורים על המתרחש באמת מאחורי הקלעים של משרד האוצר החדש. דפנה ברק מגלה

3 מוסקטרים

"תוכנית כלכלית", "סיוחיות", "סל-מטבעות", "איגרות-חוב" — במי שמוך בלת כאביראש ושאר מחיר שים רק למישומע מושגים אלה, וכמו שבלעה, כמו כל עמישי ראל בימים האחרונים, מנות גרדשות של מלל עם כניסתו של שימעון פרס למשרד האוצר, נותרו לי כמה נקודות סתומות שמשום-מה לא זכו בהסבר.

★ ★ ★

כמה אבות לתוכנית הכלכלית?

עד כה טענו אבהות לרד הגולד הן שימעון פרס, שרהאוצר שנכנס, הן משה ניסים, שרהאוצר שיצא. להצ' להן, אומרים, אבות רבים. נותר רק לקוות שאבות רבים הם סימן להצלחה.

לא ניסים ולא פרס, אלא

שלושה מוסקטרים הם אבות התוכנית הכלכלית

האמת היא שאבות התוכנית הכלכלית החדשה הם שלושה מוסקטרים: אסף רוזן, שאול צדקא ואמנון נויבך. שלושת הכלכלנים התחילו לעבוד בקיץ שעבר על תוכנית להבראת המשק, לצמיחה, לפריחה ולשאר מי-לים העושות טוב על הנשמה. תוצאות העבודה נרפסו בחוברת עבה, עליה חתמו השלושה באביב 1988.

החוברת הגיעה, בין היתר, ליריחם של מיכאל ברונז, נגיד בנק ישראל, דויד בועז, הממונה על התקציבים במי שרהאוצר, ואנשים בכירים נוספים במשק.

מספרים שלקראת הבחירות ערך נויבך, ששימש כיועצו הכלכלי של פרס, כשזה כיהן כראש-משלה, מיכ צע-בלשות פרטי, וניסה לברר האם מתגבשות בבנק ישראל ובמישרד האוצר תוכניות לקראת חילופי-גברי באוצר. מסקנתו: אין. איש כמינהגו נהג, המשק קרס, ושם תוכנית כלכלית לא התגבשה בשום מוסד מוסמך.

ב-2 בנובמבר הופיע ספר בעל השם המעורר צמיחה כלכלית. חתומים עליו נויבך, צדקא ורוזן, והוא בעצם כריכה קשה לחוברת שיצאה לאור באביב. מומחים הפתיעו לגלות ציטוטים מה ספר ורעיונות דומים להפליא בתוכנית הכלכלית שאותה מריץ בימים אלה שרהאוצר פרס, ושעליה טוען לבעלות קודמו, ניסים. פרס מצידו לא נתן קרדיט לכותבי הספר, ולא הודיע על אימוצו.

★ ★ ★

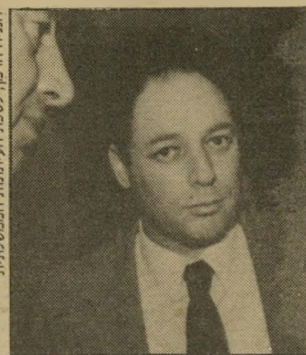
האם הגיע פרס האוצר כשבירו תוכנית ורעיונות מגובשים?

פרס התחיל להתכונן לתפקידו הח-דש כ-10 ימים בלבד לפני שסוכס סופית על כינון ממשלת-האחדות. למרות שהיה ברור מלכתחילה שב ממשלה כזאת יוכל פרס להיות רק שר האוצר, ואפסו סיכויו לעסוק בנושאים ברניים, הדיח פרס את הקץ. אינני רוצה להתעקש בפרטים — ארגו במדיניות! התעקש באוזני מקורבים. מכיוון שלא אבה לקבל את האוצר, הוא

סירב להשלים עם המציאות ולהתכונן לתפקיד. הופעל עליו מכש-לחצים אדיר מצד השרים שהיו מעוניינים להישאר בממשלה, ושחררו מפני מעבר לאר פוזיציה.

פרס, כך מספרים מקורביו, נכנע, תוך כדי הבטחות מצד בכירים במיפ לגתו, שיסייעו בידו בתפקידו החדש. מהרגע שהסכים נותר לכדו עם ההי בטחות.

או התחיל להתייעץ. יודעידבר מנו

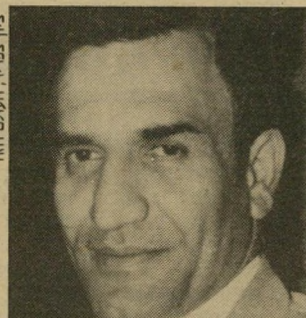
תמונה תרומה. לשיבת העיתונות הממשלתית

כלכלן נויבך הרבה אבות

מילד ריון, תולום הוח

כלכלן רוזן עטיפה עבה

ציון צפריה, תולום הוח

צדקא בינו אובסטיה של הצמדה

25 (עשרים וחמישה) יועצים, שעמם התייעץ פרס בקצב רצחני, מסכיב לשעון. פרס מונע עלידי המחשבה שאם יתייעץ עם יותר ויותר מומחים — יירד לפשר העביות ויתקרב לפיתרון הפלא. מה גם שהאמין שכל שפן, שיוציא מכובעו אחרי התייעצויות עם גדולי המומחים, יקבל מישהתוקף.

מדוע הוזמן מנכ"ל בנק לאומי לשעבר, צדקא בינו, לייעץ לפרס? הקשר בין בינו לבין פרס היה קיים עוד בכת שכיחו פרס כראש-משלה (וכשראוצר-על, שטיפל עם יצחק מר דעי בענייני המשק). בינו כיהן או כמנכ"ל בנק יותר קטן (הבנק הבין לאומי). לכן היה פחות מוכר, ומישקלו הסוגלי היה שונה. כבר אז נועצו בו. בינו הסתובב או ובפיו רעיון — לבטל את ההצמדה על

במדיוה

(המשך מעמוד 6)

משיג הישג אחרי מאמץ קשה, מתמיד ומפרך. וברגע ההצלחה כא מולדיש ומנסה להרוס את הכל. השבוע זה קרה שוב. שימעון פרס נכנס למשרד האוצר. הוא התייחס למשימה ברצינות רבה, הקדיש לה ימים ולילות, השקיע בה את כל מירצו (ראה מיסגרת) — הוא, סגנע המכריע, ירדה עליו מולמה הישה יד ודוגינת העבירה להארץ את הצעת-התקציב ללישכטו הישה של פרס. התגובה הציבורית שיקפה את כל מיגוון הרגשות, החל בועס לזהס וכלה בצחוק מתגלגל.

צילום בכל שעה. הישיבה אכן היתה מרגיזה ומצחיקה.

פרס תובע עתה מן הציבור קודמן עליו. ותכניו הכלכלית הישה, שהיא ימנית-שמרנית, נעוזה בגלדי להוריד את רמת-המחיה של האזרחים הקטנים, ובייחוד של העניים ביותר. מיצרכי-המוזון יעלו יותר, שחדי העוד ברה הציבורית ירדקיעו. תוספת הישק תעוקר. משמע: מיטפחות גדולות ועב יות ישלמו הרבה יותר עבד שריתון היומימית, עבור נסיעות לעבודה וחד זה, לחם וחלב, ובמקרה הכוב ביותר יקבלו פיצוי מגוחך מהביטוח הלאומי. ודווקא כאשר ירדו עליהן תבטת האלה, בוו אחר זו, ים אודי יים, הן קראו בעיתונות כי לשרהאוצר יש מגהצת פרטית, הכלולה בתקציב ליש כמו 200 ש"ח לחודש! יש לו גם מגישה פרטית (100 ש"ח לחודש).

מרגיז יותר: יש לשר צלם פרטי, העולה למדינה 4000 ש"ח לחודש. מכיוון שצלמרי-עיתונות מלוחים את פרס כצללים בכל אשר ילך, לא סידר לשם מה ררוש צלם כזה, אלא אם כי יש להנציח את פרס בכל שעות הישבה.

כמו מוקי הפחדל. עוד יותר מרגיז פריס אחר בהצעה. 950 ש"ח לחודש עבור שטר-הידיה של נהטו של פרס בירושלים. משמע: לא זה בלבד שפרס מעסיק נהג שאינו כן העיד שבה הוא עובד, אלא שהוא גם מעניק לו דירת-פאר, הראייה למגור שטרדי.

מרגיזה גם ההוצאה הברייה (100 אלף ש"ח) עבור סוכנות יזויר עיתונים — תפקיד האמור להתבצע בכל מיט רד ממשלתי עלידי הפקידים המצויים בו כשפע בלתי-נרדל.

כל זה נוסף על המסנית הבורי קאית המהודרת הישה של השר, שיחות בפלאפונים של כל העוזרים, חררייה-מלון של עוזרי השר, ועד ועוד. כאשר פורסמו הדברים, מיד פרס להכחיש. הוא לא ידע, הוא לא אישר, הוא לא יסיכם. אבל תזק והעשה, ואינו ניתן לתיקון.

כמו "הכלב מוקי" של אהרם שרי, והתואר "פודל" של יוסי בילין, תובע "המהגות" לשימעון פרס שרהשגה, העולה על כל אישיות אחרת בצמחת המדינה בהידור חליפתיו המורישות למהדרין, יעורר מעתה אסטיצינה זו בכל אשר יופיע.

ראש-משלה שני. מקורכי פי רס כולים, כמובן, למצא הסבר להצ' אה.

פרס אינו טמם שרהאוצר, כמו קוד מיו. יש לו עכשיו מעמד שאין לו תק דים: מעין ראש-משלה-מקבל נתפ קיד שרהאוצר.

הוא מביא עימו למשרד האוצר "חצר" מלכותית, השואפת אחר הר מים לחזור למישרד ראשהמשלה. אין פרס רוצה לחזר על מעמדו כר שיות בינלאומית. הוא רוצה להישאר בעל מעמד בכיר בענייני חרן ובשיות, לפגוש גם להבא נשיאים ראשי ממשלות בחברות-בל. ההוצאות תפרות לפי מידתו של תפקיד-לא-תפקיד זה ראש-משלה שני.

אולם כאשר הן מתוספת לגילויים (שפורסמו בראשונה בעשונם הזה) על הוצאות העתק שמשיקעים כל השרים החדשים לשכסותיהם, מתאחד-פרס ומשיגה ניתנת לכיבוש גם בעצמה של מערכה לאומית להידוק-ההנהגה, זה מגריש את הסאה.

חוק

התקשות כתאונת-עבודה

יורם שפטל לא

יחוד לעבודה עד

סוף פברואר. הוא

תובע פיצוי מהביטוח

הלאומי

אילנה אלון

ביום החמישי, האחר ברצמבר 1988, בשעה 13.45, שפך החוליאגאן יצי חק יושקאלי הימחה לעיני, וגרם לכור ייה תמדה בעיני השמאלית, כך מתאר שוחר-הדין יורם שפטל את מה שקרה לו בעת הלוחיתו של עורך-הדין רב איתו, עמיתו בתיק ג'ון רמיאניוק. עקב הסתה שלוחת רסן של עושר יסדו של השלטון באמצעי-התיקשר ות" עשה יחוקאלי, לרעת שפטל, את מה שעשה. על פי הודאה מפורשת שכסד החוליאגאן במישטרה, הוא פגע בעיני בגלל היותי סניגורו של דמיא-ניוק. בכך אין כל ספק כי הפגיעה בעיני נעשה אך ורק עקב עבודתי זו. בנסיר בת אלה, אין כל משמעות לשאלה אם בית-הדלוחיות העירוני בסנהדריה הוא

סניגור שפטל

התפקיד: להיות נוכח בהלווייה"

מקום עבודתי או מקום מעבר בדרך אל עבודתי."

שפטל, הסוען כי פגיעתו היא תאר נתי-סודי, מבקש פיצוי מהביטוח הלאומי ופנסה לבסס את תביעתו על הקשר בין הפגיעה לבין היותו סניגורו של המאשיק. כדי להתגבר על הקושי שנקבע בפסיקה — כי תאונת-עבודה ישלה שתיגרס במקום-העבודה או ברד וד אליה וממנה — ממשיך שפטל: למיטק על פי כוונת המחוקק ופסיקת התידין לעבודה אינו תלוי במיקום התאונה, שבו נגרמה הפגיעה בעובד, אלא אם הפגיעה נבעה כתוצאה ישירה מעבודתו.

על פי עצה מיטפסית שקיבלתי בשוחר-הדין צבי טרל, שכירוע כיהן בעבד כמלאמקום נשיא בית-הדין האוצר לעבודה, אין כל ספק כי נסיבות היקשה הן בגור תאונת-עבודה. את בעייה למקרה מציינ שפטל את כאד שכגר, נשיא בית-המישפט העלי חן השופט גבריאל כך. שניהם נכחו בביתום כאשר יחוקאלי התנקש בשפי מה. לשאלה בטופס לגבי "התפקיד ש היה על תפנע לכצע", כתב שפטל: "להיות נוכח בהלוויית שותפי ללימוד סניגוריה בתיק דמיאניוק". העולם הזה 2680

מי הולך להיות היועץ בהאחידיעה של פרס?

אלי הורכין? מי שכיהן במשך תקופה אפיוורת כיושב-ראש מועצת המנהלים של בנק לאומי, היושב כיום במבט. מנבאים שהוא יצבור מיסקל סגולי כבר כמיוחד לצידו של פרס. גם חיים נבישחר, מי שהיה בעבר מועצת המעיר לתפקיד שרהאוצר, ישוב לת פוס עמדה מרכזית בתחום ה"עייצס".

★ ★ ★

מה מקור ההאשמות הוד רדיות בתוך האוצר ובנקישי-ראל?

זו רק קצה-הקרחון של מילחמת

מילחמת היהודים באוצר: בועז נגד שר, מדינה נגד ברונז, כולם נגד כולם

היהודים, המתגהלת שם בועז: בתוך מישרד-האוצר קיימת מתיחות מצטב רת בין דויד בועז לבין החשב הכללי, אריה שר. גם על המתחיות בין ויקטור מדינה לבין נגיד בנק ישראל מתהל-כים סיפורים עסיסיים.

הישיבה שהתקיימה אחרי הפיחות האחרון בין בכירי המשק תומצתה במישפט אחר: "חוק ממכות בין ברונז לבין מדינה, היה שם הכל... ספיחים נוספים לקרבות: האם זה נכון שברונז המליץ על מינויו של מדינה כמנכ"ל מישרד האוצר, כפי שטען באחד הראיונות? לא נכון: עדי אמוראי הוא שהמליץ על מדינה לתפקיד. כשברונז טען למינויו עבור מדינה, לא היתה מישרת המנכ"ל פנויה, ודוכי במישרת בכירה אחרת, ברג של מנהליאגף.

מדוע הוזמן מנכ"ל בנק לאומי לשעבר, צדקא בינו, לייעץ לפרס? הקשר בין בינו לבין פרס היה קיים עוד בכת שכיחו פרס כראש-משלה (וכשראוצר-על, שטיפל עם יצחק מר דעי בענייני המשק). בינו כיהן או כמנכ"ל בנק יותר קטן (הבנק הבין לאומי). לכן היה פחות מוכר, ומישקלו הסוגלי היה שונה. כבר אז נועצו בו. בינו הסתובב או ובפיו רעיון — לבטל את ההצמדה על

גם זהו חלק ממילחמת-היהודים. יריביו מאשימים אותו בכך ששיכנע את ניסים להקפיא את שער-החליפין. חוק מזה, מאשימים אותו שהוא מציג תמונה מעוותת, כאילו גאנס עלידי ניסים לעשות זאת. וחוק מזה... שמח באוצר.